

MEMO

Aan: Portefeuillehoudersoverleg Maatschappij

Van: Paul Grob

Datum: 26 november 2018

Onderwerp: Relatiebeheer portefeuillehouders Jeugd

Aanleiding

Een aantal keren is in het PHO Maatschappij gesproken over het bestuurlijk relatiebeheer met jeugdhulpaanbieders, waaronder de Coöperatie Jeugd- & Gezinsteams Holland Rijnland. Eerder is besloten de gezamenlijke bezoeken van accountmanagers van de TWO Jeugdhulp en de portefeuillehouders aan jeugdhulpaanbieders los te koppelen van het formele accountgesprek. Gekozen is voor bestuurlijk relatiebeheer door het ontmoeten van jeugdhulpaanbieders tijdens werkbezoeken. Het PHO heeft de behoefte om die keuze, gelet op de huidige ontwikkelingen, te herzien. In een overleg met de portefeuillehouders van de gemeenten Teylingen, Oegstgeest en Leiderdorp is stilgestaan bij de huidige werkwijze in het relatiebeheer met jeugdhulpaanbieders en is een voorstel geformuleerd voor de aanpassing daarvan.

Doel en inhoud accountgesprekken TWO Jeugdhulp

Door de accountmanagers van de TWO wordt met circa 20 jeugdhulpaanbieders zo mogelijk elk kwartaal een accountgesprek gevoerd. De gesprekken zijn tweeledig. Enerzijds is het gesprek gericht op het versterken van de relatie tussen regio en aanbieder, anderzijds vindt een uitwisseling van financiële en inhoudelijke gegevens en ideeën/beelden plaats over de geleverde jeugdhulp door de aanbieder en wordt het gesprek gevoerd over de (beleids)ontwikkelingen van de regio.

Betrokkenheid bestuurders is belangrijk

In aanvulling op accountgesprekken worden de gesprekken met portefeuillehouders en aanbieders door alle partijen als zeer wenselijk beschouwd. Het straalt een hoge mate van betrokkenheid op bestuurlijk vlak uit en het biedt de portefeuillehouders inzicht in zowel de werkzaamheden en dilemma's van de gecontracteerde jeugdhulpaanbieders als die van de TWO Jeugdhulp. Daarnaast brengt het bestuurders ook in positie om de opdracht tot transformatie van de jeugdhulp kracht bij te zetten richting aanbieders.

Voorstel: Intensiveren van het bestuurlijk relatiebeheer

Het intensiveren van het bestuurlijk relatiebeheer wordt belangrijk gevonden omdat het de bestuurlijke betrokkenheid bij de opgave van de jeugdhulpaanbieders duidt. Portefeuillehouders worden vooraf gekoppeld aan jeugdhulpaanbieders zodat ook sprake kan zijn van de opbouw van een relatie (bijlage 1). Holland Rijnland / TWO Jeugdhulp faciliteert het gesprek wanneer nodig en wenselijk.

Om richting aan het gesprek te kunnen geven is het denkbaar om elk jaar op basis van een kernboodschap de gesprekken aan te gaan. Door de bestuurders kan dan uiteraard ook kennis genomen worden van de inhoudelijke en financiële stand van zaken en van ideeën, dilemma's en ontwikkelingen bij de aanbieders. Een periodiek overleg, de frequentie naar behoefte in overleg met de portefeuillehouder en jeugdhulpaanbieder te bepalen, kan invulling geven aan die wens.

Het gesprek krijgt door de aanwezigheid van de bestuurder, strikt genomen, geen formele status. De bestuurder vertegenwoordigt het PHO in het kader van kennisdeling- en verrijking en kan verslag doen in het PHO van ontwikkelingen bij aanbieders en mogelijke vraagstukken daarover agenderen.

Coöperatie Jeugd- & Gezinsteams Holland Rijnland

Een speciale eend in de bijt is de coöperatie, het samenwerkingsverband van de aanbieders die de bemensing van de JGT's levert. Met de coöperatie is in de afgelopen jaren een periodiek klankbordoverleg gevoerd. In 2017 is dit onderbroken vanwege enerzijds de opstelling van de coöperatie ten aanzien van de door hen gewenste doorontwikkeling van de werking van de JGT's en anderzijds de veranderende beelden binnen de gemeenten ten aanzien van de algemene ontwikkeling van de toeleiding in het sociaal domein.

Een regionaal overleg met de coöperatie lijkt de invulling van de lokale wensen ten aanzien van de sturing in de weg te staan. Niettemin is de coöperatie op verzoek van alle regiogemeenten in het leven geroepen. Het is dan ook niet logisch om de communicatie met de coöperatie alleen nog ambtelijk te voeren en het regionaal bestuurlijk overleg hiermee uit de weg te gaan. De gemeentelijke vertegenwoordiger in de Raad van Advies van de coöperatie, Laura Werger, heeft dat in het PHO van 21 november jl. ook benadrukt.

Met de coöperatie kan, gericht op en gedurende het jaar 2019, op regionaal niveau een klankbordoverleg gevoerd worden over de ontwikkelingen in dat jaar. Voor 2019 is de coöperatie immers onveranderd gecontracteerd. Holland Rijnland faciliteert een vooroverleg zodat de inhoud van het klankbordoverleg onderling afgestemd kan worden. Het klankbordoverleg voorziet ook in de aanwezigheid van ambtelijke ondersteuning vanuit het AOO, het regionaal beleidsteam en de TWO.

Kernboodschap 2019: De bestuurlijke opdracht aan de jeugdhulpaanbieders

Nieuwe fase doorontwikkeling jeugdhulp

Vier jaar na de decentralisatie van de jeugdhulp is een steeds beter beeld ontstaan van het zorglandschap en de werking ervan. De met de Jeugdwet beoogde omslag naar hulp die aansluit bij de leefwereld van de jeugdige is dé uitdaging voor de komende jaren. Een uitdaging aan de kant van de aanbieder en, minstens zo belangrijk, ook aan de kant van de gemeenten. In het proces Jeugdhulp 2020 pakken de gemeenten die uitdaging meer dan ooit aan. Verbetering van de (integrale gemeentelijke) toeleiding, duidelijkere afspraken in de keten en intensivering van het relatiebeheer met jeugdhulpaanbieders zijn onderdelen daarvan.

Voor alle betrokkenen betekende de invoering van de Jeugdwet inregelen en aanpassen onder verhoging van de financiële druk. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de beoogde transformatie nog maar beperkt op gang is gekomen. Het is echter niet alleen nodig dat 'de werkvloer' transformeert. In de hele instelling / jeugdhulporganisatie – van bestuur tot hulpverlener – moet de verandering worden beleefd en moet daaraan handen en voeten worden gegeven. Het gevoel van urgentie lijkt soms achter te blijven. Op bestuurlijk niveau kan die urgentie benadrukt worden.

Geen belemmeringen voor transformatie in Holland Rijnland

Aanbieders geven aan dat een aanzienlijke korting op het voor jeugdhulp beschikbare macrobudget is doorgevoerd, in de verwachting dat de transformatie snel genoeg op stoom zou komen om de baten van het nieuwe stelsel te doen opwegen tegen de beoogde besparingen. Ook geven aanbieders aan dat de administratieve lasten zijn toegenomen in plaats van verminderd.

In Holland Rijnland werken we sinds 2018 met een reële begroting en is verschuiving van middelen tussen aanbieders mogelijk. De doorgevoerde korting op de tarieven heeft niet geleid tot een onredelijke financiering. Daarnaast zijn met de invoering van de inspanningsgerichte bekostiging de aanbieders volop in de gelegenheid gesteld om 'te doen wat nodig is'. De bekostiging biedt een optimale vrijheid aan de professional in de mogelijkheden tot uitvoering, samenwerking en zorgcoördinatie. Doorontwikkeling van de bekostiging is nodig om het risico van ongeremde volumegroei te beteugelen en goede prestaties te kunnen belonen. Alleen op dat punt worden de aanbieders met enige (tijdelijke) verzwaring van de administratieve last belast. De gemeenten in Holland Rijnland hebben oog voor een goede belangenbalans en hebben de belemmeringen die de transformatie in de weg zouden kunnen staan weggenomen.

Dialogo specialistische jeugdhulp

De Jeugdwet heeft hoge ambities - die nog steeds breed worden gedragen: de ingezette veranderingen beogen de juiste hulp tijdig en op maat te organiseren rondom kwetsbare jongeren en daarmee het gebruik van (dure) specialistische jeugdhulp te verminderen en meer samenhang aan te brengen in de jeugdhulp. GGZ-aanbieders ervaren dit anders. Waar de afname van dure specialistische jeugdhulp het gevolg moet zijn van de transformatie wordt ervaren dat de beoogde afname door de ge-

meente als doel wordt beschouwd. Een nieuwe start van de (bestuurlijke) dialoog hierover zal voor deze aanbieders welkom zijn. Uiteraard dan wel gekoppeld aan de kernboodschap dat versnelling van het transformatieproces in de gehele jeugdhulporganisatie noodzakelijk is en dat de gemeenten in Holland Rijnland alle mogelijke belemmeringen hiertoe hebben weggenomen.

Tot slot

In de bijlage treft u een nieuwe lijst aan met daarin de gekoppelde gemeenten en aanbieders en de bestuurlijke samenstelling van de klankbordgroep coöperatie JGT.